

01/06/2018

Què pensen els mestres en formació sobre l'ensenyament de la psicologia?

Un estudi dut a terme per l'equip docent de l'assignatura del grau de Magisteri en Educació primària de la UAB "Aprentatge i Desenvolupament" ha analitzat la importància que els estudiants del grau donen a aquesta assignatura, així com les dificultats amb les quals es van trobar durant el seu ensenyament. Mitjançant els resultats de l'estudi, l'equip docent proposa unes línies d'actuació futura per ressituar la teoria de la psicologia en les pràctiques educatives.

Imatge: Servei d'Audiovisuals de la Facultat de Ciències de l'Educació

Malgrat el lloc destacat que se li atribueix a la Psicologia als plans d'estudis dels mestres, nombrosos estudis reporten deficiències en l'ensenyament, subratllant que sol ser excessivament teòrica i centrada en els conceptes. Els estudiants refereixen que la seva comprensió resulta complexa i que no estan suficientment motivats per aprendre aquests continguts, per la qual cosa a llarg termini se'n dificulta l'aplicació dels coneixements en l'àmbit educatiu.

En un estudi realitzat en el marc del Programa ARMIF (Programa de Millora i Innovació de la Formació de Mestres), l'equip docent de l'assignatura 'Aprentatge i Desenvolupament' de la Universitat Autònoma de Barcelona va indagar la importància

atribuïda pels estudiants del Grau de Magisteri en Educació Primària a aquesta matèria, així com les dificultats que perceben en el procés d'ensenyament. Les dades es van recopilar a través d'un qüestionari que van completar 561 estudiants i una entrevista focalitzada a una representació de la mostra (n=24).

Els resultats van evidenciar que aprendre a gestionar l'aula, comprendre la conducta dels alumnes, organitzar activitats cooperatives, integrar l'alumnat amb necessitats educatives específiques són preocupacions fonamentals i coincideixen amb les expectatives d'aprenentatge en els cursos de psicologia de l'educació. D'altra banda, el nostre estudi també va evidenciar que les bases conceptuals del desenvolupament i el procés d'aprenentatge són temes menys atractius per a aquests estudiants.

En la nostra opinió, aquest fet pot estar relacionat amb la percepció de resistència per part dels professors a renunciar als discursos acadèmics tradicionals, centrats en enfocaments teòrics, que presten poca atenció a les necessitats dels futurs professionals. Alternativament, hauríem d'apostar per implementar pràctiques d'ensenyament que estimulessin la reflexió sobre els continguts, doncs per aprendre a usar eines d'una disciplina, els estudiants necessiten ingressar en aquesta comunitat i a la seva cultura.

Com a línies d'actuació futura, pensem que val la pena implementar l'aprenentatge com a un procés de participació activa, crear oportunitats perquè els estudiants aprenguin de manera significativa i posar més èmfasi en l'aprenentatge situat, ja que és important que els estudiants comprenguin el valor i el significat de la base conceptual per a la seva pràctica futura.

Nosaltres, els professors de psicologia, tenim una veritable oportunitat a les nostres mans per aconseguir aquest objectiu i així contribuir a la redefinició d'un lloc per a la teoria de la psicologia dins de les nostres pràctiques educatives. Si tenim èxit ensenyant temes d'interès per als estudiants de manera creativa i motivadora, i en la implementació de l'aprenentatge situat al voltant de problemes que són altament rellevants en la pràctica professional, l'ensenyament de la psicologia contribuiria efectivament al desenvolupament professional de futurs docents.

Ibis M. Alvarez Valdivia, Montserrat González Parera, Berta Vall Castelló, Crista Weise, Andy Morodo

Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació
Universitat Autònoma de Barcelona

lbismarlene.alvarez@uab.cat, montserrat.gonzalez@uab.cat, Berta.vall@uab.cat,
crista.weise@uab.cat, andy.morodo@uab.cat

Referències